

patrový zámek a punc lidové tradice si dodnes zachovalo několik původních chalup.

K Adršpašským skalám přijedete po silnici Teplice nad Metují – Adršpach údolím Metuje. Vůz můžete zaparkovat na velkém parkovišti u silnice, druhý vstup do skal se nachází poblíž železniční zastávky u informačního střediska.

BOUBÍN Jihočeský kraj

Zvláštnost světové úrovně, Boubínský prales, vám nabídne nevšední podívanou na zachovalé zbytky původního šumavského lesa plné spleťtých kmenů nejrozličnějších deformací a úctyhodného věku 300 až 400 let. O zřízení zdejší přírodní rezervace se v 19. století zasloužil především kníže lesmistr J. John, jehož památku dnes připomíná Johnův kámen. K němu vás po překonání vrcholu Boubín, na jehož úpatí se prales rozprostírá, zavede značená cesta. O pozoruhodné přírodní monumenty však nepřijde ani ten, kdo se spokojí s krátkou a nenáročnou procházkou po naučné stezce. Její začátek je příhodně umístěn u romantického umělého jezírka, které pod názvem U pralesa přispívá k malebnosti zdejší krajiny už od roku 1836.

V oblasti je rovněž několik rekreačních středisek, z nichž vyniká zejména Kubova huť. Ve výšce 995 metrů se zde nachází nejvýše položená železniční stanice v Čechách. Z tohoto místa také nejpohodlněji vystoupáte po modré značce na vrchol Boubín. Objevovat

pralesní porost se doporučuje od Idiny Pily, kam vede silnice od Vimperka směr Horní Vltavice, Zátoň, případně sem můžete přijet po komunikaci č. 39 Volary – Lenora a odbočka do Zátoně.

SLOUPSKO-ŠOŠŮVSKÉ JESKYNĚ Jihomoravský kraj

Podzemní prostory na jižním okraji městečka Sloup patří v Moravském krasu mezi nejkrásnější a zároveň nejdéle zkoumané. Veřejnost je měla šanci poprvé spatřit v 80. letech 19. století, i když první stopy lidí se zde datují už ve starší době kamenné, konkrétně v jeskyni Kůlna. Právě ta dnes uzavírá návštěvnícký okruh dlouhý 3 km. Jeskynní systém se však celkově prostírá v délce 5 km a zahrnuje dvě jeskynní patra s výškovým rozdílem kolem 70 metrů.

Hned u vchodu do jeskynního systému vás upoutá obrovský skalní sloup, zvaný Hřebennáč, s křížem na vrcholu. Vaše první kroky vás na území, kde příroda vykouzlila umělecká krápníková díla roztočivých tvarů, zavedou do Nicové jeskyně. Svě jméno získala podle kašovitě hmoty, nickamínku, na svých stěnách. Vedlejší Eliščina jeskyně vás zřejmě ohromí 21 metrů vysokým dómem s nádhernou krápníkovou výzdobou. To právě překvapení vás ale teprve čeká ve Sloupských jeskyních s Hlavním dómem o rozměrech 70 x 40 x 10 metrů. Tady také objevíte otvor ústící do Nagelovy propasti se spodním jeskynním patrem.

FOTO: WWW.FOTKYHLN.CZ

Předtím, než vás oslepí jas letního slunce, prozkoumáte ještě menší prostory Šošůvských jeskyň s jemným vzorkem krápníkové výzdoby.

K tajuplnému místu jitrčímí fantazií přijedete z Brna po silnici č. 43 směrem na Svítav, na křižovatce poblíž Černé Hory pak odbočíte vpravo na Rájec-Jestřebí a Sloup.

SLOUP V ČECHÁCH Liberecký kraj

Do vínku dostal skalní hrad ležící mezi Českou Lípou a Novým Borem, přímo prvotřídní podmínky pro úspěšnou obranu před středověkými dobyvateli. 33 metrů vysoký pískovcový blok poskytoval ochranu již lidem v dobách eneolitu, pevnost z něj učinili teprve pánové z rodu Ronovců počátkem 14. století. Z budov vystavěných na 90 metrů dlouhé vrcholové plošině se již téměř nic nedochovalo, poustevníci, kteří hrad obývali během 17. a 18. století, však dále rozšiřovali množství chodeb a jeskyní vytvářených přímo do skály. Díky tomu si tu můžete prohlédnout například hladomornu, vyhloubenou na horní plošině. Čím se tu tehdejší vězňové bavili, je dodnes patrné na stěnách, vyzdobených rytinami a reliéfy.

Také někteří obyvatelé městečka Sloup prosluli uměleckým nadáním, narodili se zde například sochaři Josef a Emanuel Maxové, kteří k českému kulturnímu bohatství přispěli v době klasicismu.

Výletníkům toužícím v horách letních dnech po osvěže-

ní přijde vhod Radvanecský rybník, zvaný Vlaštovčí jezero, na severním okraji obce.

HRSUSICE Středočeský kraj

Mluvící kocour Mikeš, Mulišák i Bubáček – kdo by si nevzpomněl na postavičky příběhů Pepíka Ševce, které ve svých vyprávěních a obrázcích nechal znovu ožít už dospělý Josef Lada. Svět pohádek se tu stýká s existujícími realitami, vždyť i Ladův hashrman sedával na vrbě u Hubačovského rybníka severozápadně od Hrusic. Také náves malířova rodiště si ponechala tradiční vzhled, atrakcí je tu především hospoda U Sejků. A k dalším místům, která se dnes objevují v dětských knížkách, vás bezpečně zavede mapa před kostelem sv. Václava. Můžete se také vypravit na zevrubnou prohlídku Ladova díla a jeho osobní pozůstalosti do památníku umístěného v domě č. 115.

V Hrusicích však stopy kocoura Mikeše a jeho přátel nekončí. Objevovat další skvosty tradiční architektury se vydejte třeba do Ondřejova, Myšlína či Mnichovic. Opominout byste neměli hlavně obec Lensedly, jejíž historické jádro bylo prohlášeno za památkovou zónu. Roubené usedlosti a chalupy tu pocházejí ze století 18. a 19., dochovaná parcelace osady však pamatuje ještě středověké stavební mistry.

Do malířova rodiště se dostanete po silnici D1 od Prahy, v Mirošovicích pak odbočte na Senohraby a Hrusice. ●

ANDREA VOTRUBOVÁ

FOTO: HN – ALEŠ ADÁMEK